

8-GIỚI KHUYÊN NGƯỜI CÚNG Y THEO Ý MÌNH

Khi Phật trú tại thành Xá-vệ, có vị Tỳ-kheo đến giờ khát thực, bèn khoác y, cầm bát vào thành tuần tự khát thực. Khi tới một nhà kia, bà chủ nhà ấy bèn nói với Tỳ-kheo: “Thưa thầy, ngày đó tôi sẽ cúng dường cơm và bố thí y cho chư Tăng”.

Tỳ-kheo nói: “Lành thay các chị em! Dùng tài sản để tạo nên ba thân kiên cố, mong rằng trong việc làm đó không gặp gì trắc trở”. Nói thế rồi ra đi. Khi khát thực xong trở về tịnh thất, thầy nói với các Tỳ-kheo: “Tôi báo cho các Trưởng lão biết một tin vui”.

Các Tỳ-kheo hỏi: “Tin vui gì thế?”.

Thầy đáp: “Tôi nghe vị Ưu-bà-di nọ một ngày kia sẽ thỉnh chư Tăng thọ trai và cúng dường y”.

Khi nghe nói thế, Nan-đà, Ưu-ba-nan-đà liền hỏi: “Trưởng lão, nhà ấy ở xóm nào? Tên họ người ấy là gì?”.

Hỏi rõ sự việc xong, sáng sớm hôm sau, hai vị này khoác y đến gia đình ấy, chào hỏi: “Ưu-bà-di mạnh khỏe chứ?”.

Ưu-bà-di đáp: “Kính chào thầy”.

Tỳ-kheo nói: “Tôi vừa nghe có tin vui”.

Người ấy hỏi: “Thầy nghe tin gì vậy?”.

Đáp: “Nghe rằng bà định thỉnh chư Tăng cúng dường trai phạn và bố thí y”.

Bà ta nói: “Tôi có ý định đó, nhưng sợ nửa chừng gặp trục trặc không thành”.

Các Tỳ-kheo nói: “Nếu bà thỉnh chư Tăng cúng dường, bố thí vải thì nên cúng dường các Trưởng lão Tỳ-kheo thứ vải tốt, còn vải xấu nên cúng dường cho Sa-di. Nếu cúng dường vải tốt cho tôi, tôi sẽ mặc đi vào Vương cung, vào các nhà hào quý và lễ Phật. Nếu có ai hỏi, tôi sẽ nói là y do Ưu-bà-di có tín tâm mổ giáp cúng cho tôi, bấy giờ bà sẽ được tiếng khen và công đức”.

Bà nói: “Nhưng tôi không có hứa cúng dường chư Tăng. Nếu có thì tôi sẽ dành đặc biệt (cho thầy)”.

Tỳ-kheo nói: “Cho hay không cho tùy ý bà”.

Nói xong liền ra đi.

Người đàn-việt ấy bèn suy nghĩ: “Nếu cúng dường thầy đó, không cúng dường Tăng là ruộng phước tốt (thì ta thất hứa). Còn nếu không cúng dường cho thầy thì sợ thầy dựa thế lực Vua chúa có thể làm điều bất lợi”. Do sợ thầy ấy mà bà không cúng dường chư Tăng, và vì bà không hoan hỷ nên không cúng dường cả hai.

Các Tỳ-kheo nói với Tỳ-kheo khát thực ấy: “Việc thầy nghe trước đây tuyệt nhiên không thấy có tin tức gì cả”.

Tỳ-kheo khát thực nói: “Tôi biết chắc ngày mai đây mà”.

Thế rồi, sáng sớm hôm sau thầy khoác y thường mặc, đi tới nhà ấy, hỏi Ưu-bà-di: “Vì sao không thấy bày biện ra các thức ẩm thực?”.

Bà ta nói: “Thưa thầy, tại vì Nan-đà, Ưu-ba-nan-đà phá vỡ tâm thiện của tôi”.

Thầy hỏi: “Vì cơ gì?”.

Bà liền trình bày đầy đủ sự việc kể trên. Thấy Tỳ-kheo khát thực nghe xong bèn trở về nói lại với các Tỳ-kheo.

Các Tỳ-kheo bèn đem sự việc ấy bạch đầy đủ lên Thế Tôn. Phật liền bảo gọi Nan-đà, Ưu-ba-nan-đà đến. Khi họ đến rồi, Phật liền hỏi: “Các ông có việc ấy thật không?”

Họ đáp: “Thưa có thật như vậy”.

Phật nói: “Các ông là kẻ ngu si. Đó là việc xấu, các ông đã làm cho cả hai đều mất lợi ích: Người bố thí mất phước, người nhận thí mất lợi. Các ông không từng nghe Ta dùng vô số phương tiện chê trách đả dục, khen ngợi thiếu dục hay sao? Vì sao người ta không tự nguyện thỉnh cầu mà vì muốn y đẹp, các ông lại đến khuyên người ta bố thí? Đó là việc phi pháp, trái luật, không đúng lời Ta dạy. Không thể dùng việc đó để nuôi lớn pháp thiện được”.

Thế rồi Phật truyền lệnh cho các Tỳ-kheo đang sống tại thành Xá-vệ phải tập họp lại tất cả, vì mười lợi ích mà chế giới cho các Tỳ-kheo, dù ai nghe rồi cũng phải nghe lại:

“Nếu vợ chồng cư sĩ, vì Tỳ-kheo, chuẩn bị số tiền sắm y, rồi bàn nhau: “Chúng ta chuẩn bị số tiền như thế để mua chiếc y như thế cho Tỳ-kheo mỗi giáp”. Vị Tỳ-kheo này trước đó không được cư sĩ tự nguyện hứa cúng y mà vì thích đẹp nên đến nhà họ nói như sau: “Ông bà hãy sắm cho tôi chiếc y như vậy”, thì khi được y phạm Ni-tát-kỳ Ba-dạ-đề”.

GIẢI THÍCH:

- Vị Tỳ-kheo: Hoặc là chư Tăng, hoặc là nhiều người, hoặc là một người.

- Cư sĩ: Như trên đã nói.

- Y: Trên đã nói.

- Giá y: Trị giá bằng các thứ vàng bạc châu báu v.v...

- Chuẩn bị: Như nói: Hôm nay, hoặc là ngày mai, hoặc nửa tháng, hoặc một tháng nữa, tôi sẽ chuẩn bị số tiền sắm y chừng ấy để mua

chiếc y như vậy cúng dường cho Tỳ-kheo mổ giáp. Đó gọi là chuẩn bị.

- Trước đó không tự nguyện thỉnh cầu: Mình biết trước là họ không tự ý thỉnh cầu mà bảo rằng họ tự ý thỉnh cầu. Hoặc biết họ tự nguyện thỉnh các Tỳ-kheo khác mà bảo là họ tự nguyện thỉnh mình. Hoặc biết họ tự nguyện thỉnh đến bố thí những vật khác mà nói là họ tự nguyện thỉnh tôi đến bố thí y.

- Đi đến: Hoặc đến ruộng của cư sĩ, hoặc đến nhà hoặc, vào trong nhà.

- Yêu cầu: Như nói: Tôi cần màu xanh, hoặc màu vàng, hoặc màu đỏ, hoặc màu đen, hoặc các màu sắc khác. Hoặc dài hoặc rộng, hoặc dài rộng chừng ấy. Nếu họ cho theo yêu cầu của mình, hoặc họ cho vật khác thì phạm Ni-tát-kỳ Ba-dạ-đề.

- Vì thích đẹp: Thích đẹp có: Tri túc hảo, bất tri túc hảo, thô túc hảo.

- Tri túc hảo: Nếu họ cho vải mịn (vải sợi nhỏ), mình liền bảo: “Tôi cần vải thô”. Đó gọi là tri túc hảo (thích cái đẹp trong sự vừa đủ). Nếu nhận được thì phạm Ni-tát-kỳ.

- Bất tri túc hảo: Khi người ta cho y xấu, liền nói: “Nếu cho tôi y xấu, tôi không thêm mặc, vì tôi là hạng người cao quý, phải cho tôi y tốt”. Đó gọi là Bất tri túc hảo.

- Thô túc hảo: Khi họ cho y mịn màng liền nói: Tôi không dùng y tốt này, vì tôi là người sống ở nơi hoang vắng như con nai trong rừng, nghỉ chỗ đất trống, nên cho tôi y thô xấu đủ che lạnh nóng mưa gió mà thôi”. Đó gọi là thô túc hảo. Nếu nhận được thì phạm Ni-tát-kỳ Ba-dạ-đề.

- Ni-tát-kỳ Ba-dạ-đề: Trên đã giải thích.

Thế nên Đức Thế Tôn nói với các Tỳ-kheo:

“Nếu cư sĩ, vợ cư sĩ v.v... cho đến vì thích đẹp mà được y, thì phạm Ni-tát-kỳ Ba-dạ-đề”.

(Hết giới Ni-tát-kỳ thứ tám)